

Bijlage 3. Methode voor de beoordeling van de verhouding TOK/klei van de subsidiabele percelen waarvoor agromilieu- en klimaatmaatregel nr. 14 "bodem" geldt

1) Drempels van de indicator die in aanmerking moeten worden genomen voor de indeling van de TOC/klei verhouding in "ongunstige", "overgangs-" en "gunstige" situaties

Bodemsoort (% klei)	"Ongunstige" TOK/kleiverhouding	TOK/kleiverhouding "in overgang".	"Gunstige" TOK/kleiverhouding
Licht (< 12%)	< 14%	14 – 17%	> 17%
Gemiddeld (12 - 19%)	< 8%	8 - 10%	> 10%
Zwaar (> 19%)	< 6%	6 – 9%	> 9%

2) Procedure voor de uitvoering van de balansen TOK/kleiverhouding

a. Bemonsteringsmethoden en minimumaantal voor de balansen te nemen monsters

Het laboratorium dat belast is met het uitvoeren van een beoordeling van de TOK/kleiverhouding van de onder de verbintenis vallende percelen voert de grondbemonstering uit volgens de volgende referentiemethoden van het Waalse compendium van de monsternemings- en analysemethodes (hierna "CWEA") bedoeld in artikel 18, § 2, van het decreet van 1 maart 2018 betreffende bodembeheer en bodemsanering, goedgekeurd door de Minister van Leefmilieu overeenkomstig artikel 84, § 2, van het besluit van de Waalse Regering van 6 december 2018 betreffende bodembeheer en bodemsanering:

- Methode voor het bottelen, vervoeren en opslaan van monsters (P-1) ;
- Methode voor georeferentie van bemonsterings- en meetpunten (P-8) ;
- Methode voor het benoemen van monsters (P-10) ;
- Methode voor de bemonstering van landbouwgrond (P-11).

In afwijking van de criteria voor het bepalen van homogene gebieden in punt 4.4 van de bemonsteringsmethode voor landbouwgrond (P-11) zijn de homogeniteitscriteria die in het kader van de vaststelling van een TOC/kleiverhouding moeten worden gehanteerd de volgende:

- De geschiedenis van de grondbezetting in de vijf jaar vóór de bemonsteringsdatum, waarbij ten minste de volgende bezettingen worden onderscheiden: bouwland, blijvend grasland en blijvende teelten;
- pedologie, ten minste gebaseerd op de kaart van de belangrijkste bodemtypes van Wallonië, en op aanvullende criteria indien verschillende kenmerken naar voren komen op het niveau van de bodem (met name kleur, structuur, textuur, diepte, grove elementen, drainage en substraat) of via de vegetatieve toestand van de aanwezige vegetatie;
- topografie, indien gerechtvaardigd;
- het beheer van het perceel (met name de vorige oogst, bemesting of bodemverbetersaai).

De binnen een perceel bepaalde homogene gebied kan met een homogene oppervlakte van een ander betrokken perceel van het bedrijf worden gegroepeerd in een gemeenschappelijke homogene groep, mits de homogeniteitscriteria van de gegroepeerde gebieden gelijkwaardig zijn. Een homogene groep kan slechts uit één homogeen gebied bestaan. Het laboratorium stelt een lijst op van homogene groepen die alle betrokken percelen omvatten en geeft aan in welke mate elk perceel tot de betrokken homogene groep behoort, naar gelang van het deel van de oppervlakte van het perceel dat door die groep wordt bestreken. Uit elke homogene groep moet ten minste één bodemmonster worden genomen.

Ten minste 25% van het areaal onder verbintenis van het bedrijf en het aantal betrokken percelen moet worden bemonsterd. Deze 25% betreft bij voorrang de percelen bouwland waarvoor verbintenissen zijn aangegaan.

In totaal moeten minimaal vijf monsters van verschillende percelen worden genomen, mits ten minste vijf percelen zijn vastgelegd. Indien het aantal vastgelegde percelen minder dan vijf bedraagt, moeten alle percelen worden bemonsterd.

b. Methoden voor de analyse van bodemmonsters

Voor de analyse van het totale gehalte aan organische koolstof van de bodem bij de eerste balans van de TOK/kleiverhouding analyseert het laboratorium de bodemmonsters volgens een van de volgende CWEA-referentiemethoden, goedgekeurd door de minister van Milieu overeenkomstig artikel 84, § 2, van het besluit van de Waalse regering van 6 december 2018 betreffende bodembeheer en bodemsanering:

- Methode voor de bepaling van organische en totale koolstof door droge verbranding (S-III-8.1) of het equivalent daarvan bepaald met infraroodspectrometrie, mits deze laatste gevalideerd is;
- Methode voor de bepaling van organische koolstof door middel van sulfochromoxidatie (S-II-8.2) of het equivalent daarvan bepaald met infraroodspectrometrie, mits deze laatste gevalideerd is.

Voor de analyse van het granulometrische kleigehalte van de bodem bij de eerste balans van de TOK/kleiverhouding, in afwachting van een daartoe in het CWEA gedefinieerde methode, past het met de beoordeling van de betrokken percelen belaste laboratorium de zogenaamde "pipetmethode" toe (methode afgeleid van de Franse norm NF-X-31-107) of gebruikt het de kaartlaag van het kleigehalte van de oppervlaktehorizont die voor dit doel door de administratie is gedefinieerd en beschikbaar gesteld.

De resultaten van de analyses van de totale hoeveelheid organische koolstof of het granulometrische kleigehalte van de bodem die in het jaar van de steunaanvraag volgens de onder a. en b. genoemde bemonsterings- en analyseprocedures zijn verricht, kunnen worden gebruikt in het kader van de uitvoering van de eerste balans.

Voor de eindbalansen TOK/kleiverhouding moeten de analyses van het totale gehalte aan organische koolstof van de bodem en het granulometrische kleigehalte van de bodem worden uitgevoerd volgens dezelfde methoden als die welke voor de beginbalansen zijn gebruikt.

c. Toewijzing van de resultaten van de TOK/kleiverhouding analyses aan alle betrokken percelen

De resultaten van de TOK/kleiverhouding analyses zijn gemiddeld per homogene groep.

Het resultaat van de TOK/kleiverhouding die aan elk perceel moet worden toegekend, gebeurt in verhouding tot de oppervlakte van de homogene groep die binnen het perceel aanwezig is. De balans vermeldt voor elk perceel de rangorde van de TOK/kleiverhouding naargelang de verhouding "gunstig", "in overgang" of "ongunstig" is.

Gezien om te worden gevoegd bij het ministerieel besluit van 23 februari 2023 tot uitvoering van het besluit van de Waalse Regering van 23 februari 2023 betreffende steun voor agromilieu- en klimaatmaatregelen.

Namen, 23 februari 2023.

W. BORSUS